І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 13. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 21-го СІЧНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 21, 1960 No. 13. VOL. LXVII.

ПЕНТАГОН ПЕВНИЙ, ЩО ЗДА МАЮТЬ ПЕРЕВАГУ НАД СССР В ДІЛЯНЦІ НУКЛЕАРНОЇ ЗБРОЇ

Вашингтон. — Під час закритої сесії сенатської комісії для справ збройних сил виступали у вівторок, дня 19-го січня ц. р. із своїми зізнаннями секретар оборони ЗДА Томас С. Гейтс, юн., і голова об'єднаних шефів штабу ген. Натан Ф. Твайнінґ. На підставі рапортів й оцінок американської військової і цивільної розвідок, обидва дали дуже оптимістичний огляд мілітарної могутности З'єдинених Держав Америки, стверджуючи, що ЗДА мають видатну перевагу над Совєтами в усіх ділянках нуклеарного озброєння. Мають Совєти тільки більшу кількість далекосяжних балістичних ракет, але в цілому це не свідчить про якесь відставання ЗДА в порівнянні з СССР. І. Ґейтс й Твайнінґ ствердили в дальшому, що навіть у випадку евентуальної атаки Совєтського Союзу на ЗДА з допомогою усіх наявних совєтських далекосяжних ракет американські відплатні сили зможуть завдати Совєтам дошкульного нищівного удару, який не дасть їм можливости перевести докінця здійснення їхньої атаки на ЗДА. Вияснення й арґументи секретаря оборони і голови об'єднаних шефів штабу були дуже переконливі і члени сенатської комісії для справ збройних сил визнали поданий їм огляд мілітарної ситуації задовільним і підбадьорюючим. Подібну оптимістичну оцінку ситуації одержали були минулого тижня члени палатної підкомісії для справ оборонного бюджету. Перед виступом Гейтса і Твайнінґа в сенатській комісії для справ збройних сил виступав ще голова американської Центральної Розвідчої Агенції Аллен В. Доллес, але свідчення його були прийняті демократичними членами комісії скептично, мовляв, оцінку Доллеса тяжко погодити із редукціями переводжуваними в рямцях збройних сил ЗДА. І Гейтс і Твайнінґ ствердили на підставі останніх звідомлень розвідки, що дотеперішні оцінки совєтської переваги в ділянці далекосяжних ракет були перебільшені і що вони не відповідають дійсному станові речей. Запитувані комісією в справі останніх заяв Хрущова про совєтську готовість до далекойдучого роззброєння, Гейтс і Твайнінґ висловили свої сумніви щодо щирости совєтських інтенцій в цьому напрямку.

Д-р Кіліян твердить, що ЗДА не втратили проводу в здобутті космічних просторів

Ню Йорк. — Колишній голова Президентового Дорадчого Наукового Комітету д-р Джеймс Р. Кіліян промовляв на зборах Міжнародного Товариства ім. Бенджаміна Франкліна і сказав, що ЗДА не втратили, ані не збираються втратити провід, який вони здобули в опануванні космічних просторів. Д-р Кіліян гадає, що „Спутніки і Луніки зовсім не свідчать про те, що провід в цій ділянці перейшов до СССР". Але він остерігав, що дотеперішні осяги СССР можуть бути в майбутньому викликом для ЗДА. Ця країна має всю потрібну умову, щоб втримати свій провід: високу здібність продукції, фахових робітників і наукові ресурси. Д-р Кіліян закликав до більшої уваги до тих проєктів, які вимагають довшого часу, бо досі американці любили підтримувати проєкти, які здійснюються в короткому часі.

Загроза страйку 800,000 залізничних робітників

Ню Йорк. — Найважливішою справою в економічному житті цієї країни — це розв'язання непорозуміння між 800,000 залізничими робітниками і власниками залізничих ліній. Досі власники відмовлялися запропонувати будь-яку підвишку робітникам, і навіть вимали, щоб робітники погодилися зменшити свої заробітки по 15 центів від однієї години праці, що винесло б зменшення заробітніх платень майже на 5 відсотків. В понеділок 18-го січня працедавці запроєктували Спілці Б-во Льокомотивних Інженерів збільшити, як подають із приватних джерел, на 3 відсотки заробітню платню, але робітники відкинули цю пропозицію як невідповідну, і як таку, яка мала б обов'язувати аж від січня 1961-го року. Згідно з пропозицією працедавців автоматичне збільшування заробітків мало б і надалі діяти одночасно зі зростом цін на товари, але всяке збільшення з цього титулу мусіло б бути враховане в ті три відсотки, про які говориться в пропозиції працедавців. Хоч перша пропозиція працедавців збільшити заробітню платню є незадовільна, то все ж таки це є великий крок до порозуміння, бо давніше залізничі компанії домагалися редукції заробітків. Та щоб прийшло до порозуміння в залізничому промислі, то треба б ще розв'язати справу реґуляміну праці, який створює такі пости для робітників, що внаслідок модернізації залізниць не є потрібні, але з яких робітничі організації не хочуть зрезиґнувати. Згідно з з законом Президент має право не допустити до страйку на залізницях принаймні на протях 60-ох днів, проголосивши стан крайньої необхідности.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** предложив Конґресові федеральний бюджет на 1961-ий рік, який важить 4 фунти і має 952 сторінки. Хоч бюджет на 1961 рік збільшений на $1,400,000,000 в порівнянні з 1960-им роком, то новий бюджет є легший, бо бюджет на 1960-ий рік важив 4 фунти і 5 унцій та мав 1,027 сторінок. Цей бюджет брошурований можна купити в державній друкарні за $5.50.

● **Сенатор - демократ** Вейн Морс із Ореґону заявив, що він поважно ставиться до своєї кандидатури на президента і тому думає брати участь у правиборах не тільки в Ореґоні і Дистрикті Колюмба, але також і всіх інших стейтах, де є його прихильники. Він заперечив твердження, що збирає делеґатів для Адлея Стівенсона, але потвердив, що як сам не буде кандидатом, то знову підтримуватиме Стівенсона, як це робив в 1952 і 1956 роках.

● **В стейтах на Середньому** Заході і далі на північ панували сніговії на початку цього тижня, і спричинили смерть кільканадцятьох осіб. Стейт Колорадо і вся долина ріки Міссісіпі покрита снігом, автостради завіяні сніговими засипами, в деяких школах припинена шкільна наука. Снігова буря перейшла до Висконсину, Іллиной, Мишиґену, Індіяни аж до Дакоти. Аж в Тексасі замерзла одна жінка.

● **Нафтовий промисл** протестує проти проєкту президента Айзенгавера збільшити на півцента федеральний податок від газоліни, бо чотири місяці тому почав діяти минулорічний закон про збільшення цього податку на один цент. Голова Американського Нафтового Інституту Френк П. Портер нарікає, що вже тепер в ціні газоліни є 50 відсотків податків, це є на 5 разів більше як виносить податок від люксусових товарів, таких як футра і діяманти.

ГУБЕРНАТОР МАЙНЕР ВРОЧИСТО ПІДПИСАВ ПРОКЛЯМАЦІЮ ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В НЮ ДЖЕРЗІ. ПІСЛЯ ГУБЕРНАТОРІВ КОННЕКТИКАТУ І ЛУІЗІЯНИ, ПОДІБНІ ПРОКЛЯМАЦІЇ ПІДПИСАЛИ ВЖЕ ГУБЕРНАТОРИ МЕРІЛЕНДУ, МАССАЧУСЕТС ТА ІНШИХ СТЕЙТІВ

Трентон. — „Після минулорічних відвідин у Києві, столиці України, я з тим більшим переконанням і надією підписую цю проклямацію" — заявив губернатор стейту Ню Джерзі Роберт Б. Майнер, підписуючи проклямацію Дня Української Незалежности в цьому стейті в приявности української делеґації в стейтовому капітолі минулого вівтірка, 19-го січня, о годині 1-ій по полудні. В проклямації губернатор Майнер стверджує: що день 22-го січня має для українців в усьому світі окреме значення, бо в тому дні 1918-го року проголошено в Києві, древній столиці України, українську державну незалежність, що було відновленням Української Народної Республіки „для богобоязливого народу, що хоче жити в мирі і в згоді зі своїми сусідами"; що та республіка після трьох років існування була переможена переважаючими збройними силами імперіялістичних сусідів, зокрема комуністичної Московії; що український нарід, не зважаючи на цю втрату, ніколи не втрачав надії на визволення та безперервно за нього бореться, приносячи великі жертви. Тому, що ці аспірації українців заслуговують на всебічну підтримку збоку усіх волелюбних народів, губернатор Р. Б. Майнер проголошує 22-го січня Днем Української Незалежности та закликає всіх громадян стейту Ню Джерзі відзначити цей день відповідними врочистостями. Українську делеґацію очолював відомий діяч, колишній стейтовий асемблімен а тепер повітовий податковий комішенер адв. Марсел Ваґнер, а в її склад входили: головний касир УНС Роман Слободян, голови філій УКК з Джерзі Сити В. Шаран і з Трентону мґр. Іван Костюк, Михайло Литвин і М. Мотіяш з Ньюарку, сарджент Степан Урбан з Елизабету і сарджент Іван Фриц з Джерзі Сити, міський касир В. Ваверчак з Перт Амбою та інж. Мирослав Чаповський, Михайло Рудь і Зенон Федоришин з Трентону і ред. А. Драган. Після підписання проклямації губернатор Майнер ще деякий час розмовляв з представниками української делеґації на тему його відвідин в Києві та про актуальні політичні справи. Стейтовий секретар дав доручення, щоб 22-го січня на стейтовому капітолі був піднесений, побіч зоряного американського, синьо-жовтий український прапор.

Того самого дня, о год. 11-ій перед полуднем проклямація Дня Української Незалежности була підписана врочисто в ратуші міста Джерзі Сити. Проклямацію вніс міський комішенер Бернард Беррі і її підписали на повній сесії міського управління та в приявності української делеґації, очолюваної місцевим українським парохом всч. о. Антоном Борсою, всі п'ять комісарів міста, з посадником Чарлзом Вітковським на чолі, виголошуючи при цьому відповідні промови. Зокрема палку промову виголосив комішенер податків Джеймс Моррей, що в минулому році побував на відвідинах в Києві. При цьому він з гордістю заявив, що один з його синів щойно дістав найвищий ступінь з української мови в місцевій українській парафіяльній школі, до якої він ходить. Управа міста рівночасно дала доручення, щоб 22-го січня на міському ратуші був піднесений, разом з американським, український національний прапор. Величаві святкування роковин 22-го січня відбудуться в Джерзі Сити в найближчу неділю, 24-го січня, в Народному Домі о год. 4-ій по полудні, з промовами ген. Павла Шандрука, конґресмена К. Е. Галлаґера і виступами піяніста М. Фоменка і солістки Ізабели Орловської та хору „Гомін" під диригентурою М. Кормелюка. Від міста вітатиме зібраних комішенер Б. Беррі.

В чергову неділю, дня 31-го січня, відбудуться врочисті святкування роковин Української Незалежности і столиці стейту, Трентоні. І усіх місцевих українських церквах будуть підправлені Богослуження в намірені українського народу, буде традиційний апель молоді а ввечорі о год. 6-ій в залі Української Православної Громади св. Тройці відбудеться Академія з промовою отамана д-ра Никифора Гірняка та мистецькими виступами.

ПРОКЛЯМАЦІЯ ГУБЕРНАТОРА МЕРІЛЕНДУ

„Віра в Самостійну Україну" — це головна думка проклямації губернатора стейту Мерілен — И. Мілларда Тона, з нагоди приголошення 22. січня Днем Української Незалежности. В проклямації, виданій в цій столиці стейту, 13-го січня, між іншим стверджується: „Український нарід 42 роки тому проголосив свою національну незалежність та звільнився від панування Росії. Українська демократична республіка непохитно стояла поруч інших націй Европи, але вкоротці ці хоробрі народи змушені були одчайдушно виступити проти комуністичного гніту; тому сьогодні українці в думках звеличають роковини своєї незалежности, і мають безмежну віру, що їхня боротьба не є даремною. Для того вільні народи світу повинні переслати свої симпатії поза залізну куртину, висловлюючи віру в майбутню самостійність України". Також посадник найбільшого мерілендського міста Балтімор, майор И. Гаролд Ґрейді, 18-го січня вручив українській делеґації, що її очолив п. К. Бабяк, голова Відділу УККА, проклямацію, якою проголошено в цьому місті 22-го січня Українським Днем. Українці Балтімору готуються до величавих святкувань „Січневих Роковин", що відбудуться в неділю 24-го січня 1960 р. о год. 5-ій ввечорі в залі „ІВКА" при Патерсонпарк Ев. Святочну промову виголосить д-р А. Булавка.

ПРОКЛЯМАЦІЯ І СВЯТКУВАННЯ В МАССАЧУСЕТС ТА ІНШИХ СТЕЙТАХ І МІСЦЕВОСТЯХ

В останній хвилині наспіла вістка, що проклямацію Дня Української Незалежности підписав губернатор стейту Массачусетс Форстер Фурколо в приявності численної української делеґації. Телефонами і телеграмами наспівають повідомлення про подібні проклямації в інших стейтах та багатьох містах. Саме в часі, як друкується це число газети, підписував проклямацію Українського Дня у світовій метрополії Ню Йорк її посадник Роберт Ф. Ваґнер в приявності численної української делеґації.

Джансон Сити, Н. П. — Відділ Українського Конґресового Комітету поробив заходи, щоб день 22го січня був проголошений Українським Днем, і щоб в тому дні був вивішений український прапор побіч американського на міській площі. Посадник міста От 20-го січня прийняв членів Управи Відділу УККА і підписав в цій справі проклямацію. Це вже по раз третій український прапор висить побіч американського в Дні 22-го Січня.

Бінґемтон, Н. П. — В суботу 16-го січня делеґація УККА була в посадника міста, який підписав декларацію про Український День в Бінґемтоні, а 22-го січня на міській ратуші буде вивішений побіч американського український прапор.

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР І ПРЕМ'ЄР КІШІ

Айзенгавер розмовляє з Кіші під час підписування договору між ЗДА і Японією.

Секретар армії Брокер заперечує зміну політики до Китаю

Вашингтон. — Секретар армії Вілбер М. Брокер, який від 27-го грудня подорожував по країнах Далекого Сходу, 19-го січня прилетів до Вашингтону і заявив на летовищі, що ЗДА зовсім не змінили своєї політики до комуністичного Китаю, і тому Америка буде протиставитися кожному комуністичному натискові на територію Національного Китаю або на комуністичну пробу викинути збройні сили ЗДА з цього району. Брокер сказав, що тільки президент Айзенгавер, згідно з ухвалою Конґресу з 1955 року, має право вирішити, чи комуністичний напад на острови Квемой або Матсу є початком дійсного нападу на Тайван, і чи збройні сили ЗДА мають виступити проти комуністів. Секретар армії відвідав інші держави південносхідньої Азії аж до Бірми включно, і ствердив, що всі ті країни турбуються військовою загрозою збоку комуністичного Китаю, головним чином після аґресії китайських комуністів на Індію.

● **Голова Крайового Демократичного Комітету** Пол М. Ботлер видав формальний заклик в справі номінаційної конвенції, яка почнеться 11-го липня ц. р. в спортовій арені в Лос Анджелесі в Каліфорнії. На конвенцію має прибути 4,509 делеґатів і заступників, які мають по одному голосові або по півголоса. Делеґати мають скласти приречення, що будуть діяти „в добрій вірі" при виборі кандидатів на президента і віце - президента.

Французькі колоністи в Альжирі погрожують бунтом проти Парижу

Париж. — Між президентом Франції Шарлем де Ґолем і його урядом з одного боку та французькою громадою в Альжирі з другого знову відносини загострились до того ступня, що альжирські французи говорять одверто про можливість збройного повстання проти власного центрального уряду. Західньонімецька газета „Зіддойтше Цайтунґ" принесла інтерв'ю з найпопулярнішим в Альжирі французьким генералом парашутистів, командантом району міста Альжиру, Жаком Массі, в котрому-то інтерв'ю Массі надзвичайно критично висловився про політику президента де Ґоля. Він заявив, що французька армія в Альжирі, яка привела генерала де Ґоля до влади в травні 1958 року, „мабуть зробила помилку", що політика де Ґоля „не є нашою політикою" та що де Ґоль „є людиною лівиці". Після того, як те інтерв'ю, розголошене як сенсація різними пресовими аґенціями, викликало б бурю в Парижі і прем'єр Мішель Дебре телефонував до команданта французьких збройних сил в Альжирі генерала Моріса Шаля, ген. Массі заперечив, наче б він говорив таке німецькому журналістові, але цей останній рішуче підтримав правильність свого звідомлення і загальна опінія повірила йому. Генерала Массі негайно викликано до Парижу. Ситуацію загострила резолюція, прийнята французькими посадниками міст в Альжирі, в якій говориться, що альжирські французи не допустять до переговорів із „горлорізами" (себто з мусульманськими партизанами), що „альжирський нарід залишиться французьким" та що у випадку потреби він „вхопить за зброю". Настрої серед французьких колоністів в Альжирі загострились у зв'язку з поширенням вісток, що закулісові довірочні контакти між французьким урядом та мусульманськими партизанами доведуть небавком до явних переговорів над закінченням війни в Альжирі і що тоді потерплять інтереси колоністів. В Альжирі є 9 мільйонів мусульманських автохтонів і один мільйон европейців.

До ЗДА приїжджає 5 прем'єрів совєтських республік, між ними Никифор Кальченко

Вашингтон. — Совєтський амбасадор до ЗДА Міхаїл Меншіков подав до відома, що 29 січня ц. р. прибудуть до ЗДА прем'єри п'ятьох совєтських республік — Української, Казахської, Грузинської, Азербайджанської і Російської (РСФСР). Приїжджають вони на запрошення конференції губернаторів американських стейтів у відповідь на відвідини американських губернаторів у Совєтському Союзі влітку м. р. Відвідини триватимуть три тижні й учасники совєтської делеґації відвідають під час свого перебування у Вашингтоні Білий Дім, де будуть прийняті президентом Айзенгавером. Українську ССР репрезентуватиме голова ради міністрів цієї республіки Никифор Тимофійович Кальченко. Народжений Кальченко 1906 року в селянській родині в селі Кошмаківці, Машівського району на Полтавщині і членом КПСС став щойно в час кривавих чисток в Україні 1932 року. Закінчивши 1928 року сільськогосподарський іститут у Полтаві, Кальченко працював спочатку як агроном і потім в різних сільсько - господарських установах. З 1946 року був міністром технічних культур в уряді УССР, міністром радгоспів, сільського господарства і з 1952 до кінця 1953 був першим заступником голови ради міністрів УССР. Головою ради міністрів УССР був призначений в січні 1954 року. Від 1938 р. Кальченко є членом центрального комітету Комуністичної партії України і на 20 з'їзді КПСС в 1956 році був обраний членом ЦК КПСС.

ЗДА І ЯПОНІЯ ПІДПИСАЛИ ДОГОВІР ПРИЯЗНИ І ВЗАЄМНОЇ ДОПОМОГИ

Вашингтон. — У найбільшій т. зв. Східній залі Білого Дому у вівторок 19го січня ц. р. о год. 2-ій по полудні, підписано новий японсько-американський договір приязни і взаємної безпеки, який — як назвав його президент Айзенгавер у своїй заяві — установляє „незнищимий союзницький зв'язок між двома країнами, опертий на базі повної рівности та взаємного зрозуміння". Новий договір між ЗДА і Японією приходить на зміну договорові з 8. вересня 1951 року, підписаного у Сан Франсіско. Найбільшою зміною у тому договорі є сформулування його, як союзу між двома цілком рівними партнерами. Крім тексту договору, що складається з 10-ох статей, його нероздільними частинами є 10 нот, що ними обмінялися обидві делеґації — по 5 з кожної сторони, — та довгий офіційний комунікат, проголошений у висліді останньої півтори-годинної конференції, відбутої безпосередньо перед підписанням договору під проводом президента Айзенгавера. Найважливішими постановами нового договору є взаємне зобов'язання, що атака проти американських баз в Японії, або проти Японії є „порушенням взаємного інтересу" та зобов'язує обидві сторони до взаємної військової допомоги. Однак Японія не є зобов'язана поспішити Америці з військовою допомогою коли Америка буде вплутана у війну поза тереном японської території. З'єдинені Держави мусять теж перевести спершу „консультацію" з Японією, якщо захочуть перекинути свої війська з японських баз на якийсь воєнний фронт або вивінувати свої війська на тих базах новими родами зброї. Ця остання клявзуля дає змогу японському урядові запротестувати проти озброєння американських військ в Японії атомовою зброєю. Щоб скріпити значення слова „консультації" з тексту договору, в згаданому офіційному комунікаті стверджено, що президент Айзенгавер обіцяв, що ЗДА не будуть користуватись своїми базами в Японії „всупереч волі японського народу" — це, за пресовими коментарями — стосується питання пересування військ та їх озброєння. Хоч американські військові кола буцім-то були проти такої концесії Японії, проте вимагали її політичні арґументи: прем'єр Кіші матиме кращі можливості оборонити той договір проти його критиків і противників в японському громадянстві. В березні ц. р. японський уряд пред'явить цей договір свому парляментові на затвердження. Крім військової сторінки — цей договір має значення також для тіснішої культурної і господарської співпраці між Японією і Америкою, зокрема у ділі спільної допомоги відсталим далекосхідним країнам. Від Америки підписали договір державний секретар Крістіян Гертер, амбасадор ЗДА в Японії Даґлес МекАртур, мол., та асистент державного секретаря для далекосхідніх справ, Дж. Ґреґем Персонс. В імені Японії договір підписали прем'єр Нобосуке Кіші, міністер закордонних справ Аіхіро Фуджіяма, голова Виконної ради керівної в Японії Ліберально-демократичної партії парляментарний посол Мітсуіро Іші, президент японської палати торгівлі і промислу Талаші Адачі та японський амбасадор у Вашингтоні Коїхіро Асакай. Президент Айзенгавер, у короткій вступній промові перед підписанням договору, пригадав, що акуратно 100 років тому, в 1860 році, підписано перший американсько-японський договір: тодішній президент Джеймс Буканан прийняв в тій самій Східній залі першу японську дипломатичну місію до Америки, зложену з трьох осіб. Свідками підписання договору було кількасот осіб. Після того відбувся в Білому Домі обід у честь японських гостей.

Папа прийняв делеґацію жидів — натаврував антисемітські вибрики

Рим. — Папа Іван XXIII прийняв в минулий понеділок 18 ц. м. на приватній авдієнції делеґацію 5-ох видатних жидівських діячів з Америки, які зупинились у Римі в своїй подорожі до Ізраїлю на конференцію з прем'єром Давідом Бен Ґуріоном і на урочистість покладення наріжного каменя під будинок, фінансований організацією Бнай Бріт. Саме президент тієї організації, Лейбел А. Кац з Ню Орлінсу, очолював делеґацію, що її прийняв Папа. Жидівські діячі висловили Папі м. і. подяку за скреслення з його ініціятиви та його доручення з літургійних книг Католицької Церкви тих слів, які могли були видаватись жидам образливими. За звичаєм у Ватикані хід розмов на приватних авдієнціях Папи та особливо заяви Папи не є записувані. Але — згідно з повідомленням преси та інформаціями від жидівських учасників тієї авдієнції — Папа рішуче засудив всякі форми вияву антисемітизму, як один із родів расового й релігійного переслідування та дискримінації. Л. А. Кац заявив, що він надзвичайно вдоволений та зворушений відповіддю, що її почув від Папи на накреслений Папі образ останніх антисемітських виступів у різних країнах світу.

У СВІТІ

● **У Банґальоре в Індії** приготовлено приміщення в готелях, приватних домах і шатрах для 100,000 осіб, що їх сподівалися там у зв'язку з традиційним публічним прийняттям з нагоди 65-тої конвенції керівної Конґресової партії. Але приїхало туди тільки 10,000 замісцевих осіб. Прем'єр Джаваґарлал Неру промовляв тричі — двічі на пленарних засіданнях конвенції і раз на закритому засіданні 400-членного Виконного комітету партії. Неру рішуче боронив політики невтральности Індії та заявив, що „без уваги на наслідки" він ніколи не закличе на поміч Індії чужих військ у випадку війни з Китаєм.

● **У Токіо** арештовано 78 студентів у зв'язку з демонстраціями проти прем'єра Нобосуке Кіші, коли той відлітав з Токіо до ЗДА для підписання нового японсько - американського союзного договору. Уряд розіслав до всіх японських університетів обіжник, щоб викидати зі шкіл студентів, які є членами скрайньо - лівої партії Зенґакурен, що її навіть офіційна Комуністична партія в Японії виреклася за її радикалізм. Лідер тієї партії, Такео Гаяма, студент прав в університеті в Токіо, називає Хрущова „опортуністом" і „угодівцем", який „зрадив світовий пролетаріят".

● **У мусульманському Пакістані** уряд заповів енерґійну акцію в користь існуючого там уже закону про контролю народжень. Урядові чинники твердять, що якщо в Пакістані його 87-мільйонове населення буде далі зростати в теперішньому темпі, то грозить не тільки невдача економічних плянів, але марево голодової катастрофи.

● **У комуністичному Китаї** президент університету в Пейпінґу, д-р Ма Ін-чу, 76-літній учений з освітою Єйльського та Колюмбійського американських університетів попав в конфлікт з проводом компартії на тлі спору над проблемою популяції. Ма Ін-чу, який офіційно є „безпартійним марксистом", проповідує енерґійне протидіяння природному зростові населення, а партійні чинники твердять, що чим більше буде мешканців країни — тим більше рук до праці і тим сильніша китайська армія.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Оптимістичний бюджет

Новий бюджет, що його в минулий понеділок Президент пред'явив Конґресові, є об'ємистим, на 952-ох сторінках списаним документом його оптимістичної оцінки міжнародної та внутрішньої ситуації, зокрема у підході до американської економіки в бюджетовому році 1960/61. Передбачаючи державні прибутки на рекордову суму $84 більйони, Президент пропонує устійнити видатки на $79,8 більйонів, себто заповідає бюджетову надвишку на $4,2 більйони. Тримаючись і в цьому бюджеті своєї засади, що її обстоював від виборчої кампанії з 1952 року — здорової збалянсованої господарки, опертої на сильному долярові — Президент поручає бюджетову надвишку призначити на сплату державного заборгування, яке за останніх 6 років збільшилось на $13.2 більйонів і дійшло до астроном. суми $284,5 більйонів. Водночас, в ім'я отримання згаданої бюджетової надвишки, Президент виступає проти будь-якої знижки податків, ба навіть пропонує збільшити посередні податки з двох джерел — поштових оплат і газоліни.

Очевидно, що довкола нового бюджету розпалиться гаряча боротьба в Конґресі, передсмаком якої є ті критичні завваги, які відразу залунали з опозиційного демократичного боку. Але можна сумніватися, чи у виборчому році не тільки опозиційні демократи, але й проурядові республіканці у Конґресі захочуть підвищувати оплати за пошту і газоліну. Можна теж згори передбачувати, що у цьому виборчому році конґресмени й сенатори будуть схильні радше до призначування поважних сум на школи, шпиталі, нові шляхи й мешкальні доми, як до політики ощадности. І хоч переконливо звучить арґумент Президента, що „треба платити самому свої рахунки й не запозичуватись у своїх дітей", проте занадто великою буде спокуса видати бюджетову надвишку на якусь популярну, наявну ужиткову ціль, а не на дрібоньку сплату величезного державного боргу. У виборчому році завжди мають голос політичні, а не економічні арґументи.

Ото ж, саме з уваги на ці передвиборчі настрої, під знаком запиту стоїть заповіджена Президентом поважна бюджетова надвишка понад 4-ох більйонів долярів. Опозиція пригадує, що президент Айзенгавер, предкладаючи бюджет в січні 1958 року, заповів пів більйона надвишки, проте бюджетовий рік скінчився 12½-більйоновим дефіцитом. Це правда, але воно доказує тільки факт непередбачених обставин, серед яких не можна виконати і найкраще запляновааий бюджет. Такою непередбаченою обставиною було випущення Совєтами в жовтні 1957 р. першого „спутніка" та продовжування космічних совєтських осяґів у 1959 р., що потрясли американською публічною опінією і штовхнули до збільшення видатків на ракетну програму. Непередбаченою обставиною була господарська рецесія у 1958 році, яка зменшила податкові вплиги та збільшила видатки, непередбаченою подією був і минулорічний сталеварний страйк. І тому критики нового бюджету мають рацію, коли кажуть, що його оптимістичний зміст можна буде оцінити щойно наприкінці, а не на початку бюджетового року.

Зате пред'явлений бюджет безумовно настроює оптимістично ,коли дивитись на його оборонні позиції. Вони охоплюють знову велетенську суму $41 більйон. Заповідаючи редукцію тільки щодо національної ґвардії і військових резерв (за що теж буде ще вестись боротьба), водночас бюджет передбачує значне збільшення видатків на ракетну програму. За ще більшим оптимізмом промовляють настрої в Конґресі: проти будьякого зменшування видатків на оборонні цілі, а — навпаки — за можливе збільшення їх. Це найкраще доказує, що керівні державні і політичні кола Америки добре здають собі справу з дійсної ситуації у світі. Пристосовуючи новий бюджет до тої американської державної цілі, яку Президент у вступі до бюджету схопив у формулі „Мир із справедливістю для народів", правильно призначається більш як половину видатків в наступному році на військові цілі.

Фактів не заперечити

Українські літературознавці у вільному світі дочекалися чергової атаки збоку совєтських комісарів від літератури. Виступив з цією атакою досить відомий у підсовєтськім українськім літературнім житті Леонід Новиченко, літературний критик і літературознавець, який за свою працю про Павла Тичину п. н. „Поезія і революція" одержав не тільки ступінь доктора філологічних наук, але й „удостоївся" в 1958 році премії імени В. Г. Бєлінського від Академії Наук СССР і поставлення його як кандидата для вибору на академіка, значить, на дійсного члена Академії Наук Української ССР.

Вельми неподобались цьому Леонідові Новиченкові зокрема дві праці опубліковані ще в 1956 р.: книжка Юрія Луцького п. н. „Літературна Політика в Совєтській Україні в рр. 1917 - 1934", видана англійською мовою видавництвами Колумбійського і Оксфордського університетів у Ню Йорку та призначена не тільки для ЗДА, але й для Великої Британії, Канади, Індії і Пакістану, й „Історія української літератури" проф. Володимира Радзикевича, опублікована того ж року в Дітройті у ЗДА. У грудневій книжці київського літературного журналу „Вітчизна" Новиченко назвав обидві праці „зразками фальсифікованого висвітлення української радянської літератури", мовляв, „націоналістичні запроданці луцькі і радзикевичі . . ., виконуючи волю своїх імперіялістичних хазяїв, безсоромно спотворюють правду і вправляються на вигадках про якісь неіснуючі „гоніння" Комуністичної партії на український народ, на його культуру, про якісь, породжені їхньою уявою „підступи Москви" . . ."

Як виходить із цього зацитованого місця й 'усього пересипаного лайкою виступу підсовєтського літературознавця, його атака мала б бути спробою заперечити, як цілком безосновні, висвітлені згаданими ученими факти систематичного і безоглядного нищення української культури, зокрема української літератури.

Пробує Новиченко заперечити факти „гоніння" української літератури і масової втечі українських письменників від переслідувань і смерти в Совєтському Союзі голословним твердженням, що все це вигадки, що ніякого „гоніння" не було, що втекли із Совєтського Союзу тільки одиниці. Але водночас із цим Новиченко замовчує дискретно, що про гоніння української культури в перші роки совєтського режиму в Україні писав він сам у своїй праці про Тичину і що факти масового знищення українських письменників підтверджені сьогодні офіційно численними реґабілітаціями „несправедливо забутих", себто зліквідованих письменників, як теж в совєтських публікаціях таких, як наприклад, бібліографічний покажчик „Художня література, видана на Україні за 40 років — 1917-1957". В цьому покажчику посередньо підтверджена смерть 36 „несправедливо забутих" письменників і викреслення з літератури 219 прізвищ літераторів, примушених у 30-их роках до мовчання.

Переслідування української літератури московським комуністичним режимом є незаперечним, твердо записаним уже в історії фактом, і його не вимазати комуністичним комісарам від літератури, що вправляються проти свого ж власного знання і переконань у брутальному фальшуванні правди і в наказанім їм вибілюванні совєтського режиму в Україні.

Ярослав Курдидик

ЗБРОЄННЯ — ГОЛОВНА ПОЗИЦІЯ В БЮДЖЕТІ СВІТУ

Переглядаючи бюджети великих держав світу, можна відразу завважити, що в парі з тим, як шириться в світі мирова кампанія, а в комуністичному світі прибирає навіть форм гротескового маніяцтва, чимраз більше зростають цифри тих бюджетових позицій, які мають „пасивну назву" — оборона. Цих позицій ніхто не береться зменшувати, навпаки — в цьому біжучому „мировому році" вони дуже підскочили. Причина цього вияснюється дуже просто: від розмов про роззброєння до фактичного роззброєння дуже далека, крута й складна дорога. Відомий радіокоментатор А. Пірсон недавно заявив, що всі теперішні братолюбні й миролюбні дискусії нагадують йому клюб добрих кухарів, які ведуть запальні дебати на тему: за якою рецептою можна зготовити найсмачніший обід, але про саме готування ніхто поважно не думає.

Дійсної причини зброєння слід дошукуватися не в самій тільки психологічній площині, зумовленій недовір'ям і страхом бути заскоченим ворогом, але і в чисто технічних — поступі і пресії, що в останніх п'ятдесятьох роках починають перевертати горі-коренем всі дотогочасні поняття, що лежали в основі т. зв. „політичної стабільности" і були немов би її ґарантами. Адже ми є ще живими свідками, як після першої світової війни укладено у Версалі „вічний мир", ґарантований переможними альянтами, що свою самопевність спирали на замагазинованих рушницях і кулеметах, неповоротких, величезних дреднавтах, готових звернутися проти кожного порушника миру.

Але, не зважаючи на всі ті бундючні мирові дитирамби, в короткому часі вибухла друга світова війна, в якій замагазинована зброя і наводна фльота вже почали відходити в тінь після того, як вступили в дію нові нищівні засоби — літаки - бомбардувальники, панцерна зброя і швидкоплавні підводні човни. Їхнім немовби завершенням була атомова бомба.

І ось саме тепер, коли атомову і гідроґенну зброю вводять уже як тактичну зброю „першої фронтової лінії", розпочалися дуже коштовні перегони вже не тільки у засяжності нищівної сили, але й у способах боронитися проти неї.

Останнє десятиріччя принесло багато революційних іновацій особливо в атомову і гідроґенну ділянку. Місце джетів, які, здавалося, відеунули були в неповоротне минуле пропелерові літаки і являлися одинокими носіями атомових бомб, починають займати ракети, швидші й дальші в засяжності. В допомогу бойовій модерній фльоті, яка має своє призначення в наступальній і оборонній формі модерної війни, приходять атомові підводні човни, які з несподіваних під'їздів можуть закидувати на ворожу територію ракети.

Очевидно, що у таких драстичних змінах і методах ведення війни все те, що було недавно створене з великою затратою не тільки грошей, але й часу та матеріялу, „старіється", а нова форма зброї, яка її заступає, щораз більше ускладнюється і коштує щораз більше.

Ось для прикладу: коли в 1954 році виявилося, що большевики мають далекосяжні бомбовози, в ракетобудівництві почали дорівнювати ЗДА, а в дечому навіть їх перевищили (сила викиду великих ракет), то для Америки і її альянтів не залишилося нічого іншого, як приспішити темпи загального зброєння так, щоб їхня бойова могутність перевищала силу держав комуністичного бльоку. Почалося з того, що алярмову систему, побудовану коштом більйонів долярів, введено засоби контролювання не лише високолетних ворожих літаків, але й тих, що готові летіти дуже низько, обминаючи дотеперішню радарову контролю. Далі пішла розбудова ракет - перехоплювачів і створення „нового вістря" для бойової фльоти і суходільних військ, що відповідало б наймодернішому способові ведення війни.

Все це, загально беручи, у велетенській мірі обтяжує національну економіку держав-альянтів, а в першу чергу ЗДА, які мусять стояти на сторожі супроти неймовірно зростаючої комуністичної загрози. І, поза всяким сумнівом, в ЗДА осягнено ту своєрідну кульмінаційну точку, з якої і американський уряд і його громадянство, розглядаючи сучасне політичне положення, як „неминуче зло", вважають сильне озброєння за найкращий засіб дипломатії і за ґаранта життьових інтересів ЗДА і вільного світу. І ті, що запопадливо збиралися балянсувати державний бюджет, прийшли також до висновку, що краще вже мати „перенапружений" бюджет, як стояти непідготованим проти ворога, що горлає про мир, а тим часом розбудовує всю воєнну машину.

Республіканці плянують здобути від демократів 92 місця в Конґресі

Вашинґтон. — Голова Республіканського Крайового Комітету сенатор Трастон Б. Мортон заявив в телевізійному інтерв'ю з конґресменом-республіканцем із Ню Йорку Гаролдом С. Остертаґом, що республіканці збираються в цьогорічних виборах здобути на демократах 92 нові пости конґресменів і тим способом здобути більшість в Палаті Репрезентантів. Тепер в Палаті демократи мають 280, а республіканці 152 конґресменів, а 5 постів конґресменів є не обсаджені. Сенатор Мортон гадає, що цього року республіканці не зможуть здобути більшости в Сенаті, де є тепер 65 демократів і тільки 35 республіканців. Мортон вірить, що при допомозі загальної кампанії від хати до хати в 92 виборчих конґресових округах вдасться республіканцям здобути більшість в Палаті. Розуміється, що демократи не думають віддавати республіканцям цих мандатів, тільки вірять ,що їм вдасться здобути в цьому році ще і президентуру.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

РІСТ АМЕРИКИ І ВАРТІСТЬ ДОЛЯРА

40 років тому, зараз після першої світової війни населення ЗДА становило 106 мільйонів осіб і складалося з 24-ох мільйонів домашніх господарств, а число затруднених становило 41 мільон. Тепер населення ЗДА нараховує 179 мільйонів із 52 мільйонами домашніх господарств і коло 66 мільйонами вповні затруднених.

Демографи передбачають, що в найближчих десятьох роках населення ЗДА раптово збільшуватиметься. Найбільше має зрости та група населення, яка матиме 24 роки або менше, і та, яка матиме 55 або і більше років. З цього виходить, що для більшого числа населення треба буде більше харчів, одягу, мешкань, транспортових засобів, шкіл, лікарень і військової охорони.

Демографи передбачають також, що населення не тільки збільшиться, але й ставатиме чимраз продуктивнішим. Уже тепер кожний робітник продукує майже в 2.5 раза більше як 40 років тому. Людські руки заступила машина, якою керує людина. Промислова революція, яка вибухла 150 років тому, відбувається тепер в приспішеному темпі, бо технологічні винаходи тільки починають виявляти свій вплив на економіку, а головна роля „технологічного дива", ще позаду.

Національна продукція, тобто сума вироблених в країні продуктів зростає, хоч люди працюють менше, як давніше. В 1920-му році американський робітник мусів працювати 47 годин на тиждень, щоб утримати свою родину, а тепер він працює тільки 40 годин, але за цей час продукує в два рази більше і відповідно більше дістає платні.

Як бачимо, ріст Америки йде щораз швидшим темпом, і після замирення в сталевому промислі здавалося б, уже немає перешкод для дальшого зросту. Але на шляху розвитку уряд президента Айзенгавера мусить перемагати деякі перепони, що їх ставлять партійні противники, які визнають інші економічні засади і хочуть збільшуванням федеральних видатків штучно підштовхувати економіку вперед. Ці пляни не були б шкідливі, якби вони не впливали на зменшення вартости доляра. А так виходить паперовий, а не дійсний ріст економіки, бо високі долярові суми не є виявом росту, коли вартість доляра зменшується.

Як воно виглядає в дійсності, видно хоч би з зіставлення цін на харчі. Літра молока в 1939 році коштувала 12,2 цента, в 1949 році — 21,1 цента і в 1959 році — 25.6 цента. Буханка хліба в 1939 році коштувала 7,9 цента, в 1949 — 14 і в 1959 році — 19,7 цента. Коротко: за доляра можна купити тепер стільки, скільки в 1939 році можна було купити за $0.48.

Ніхто не хоче інфляції, ніхто не хоче, щоб доляр тратив свою вартість, бо це означає обниження життьової стопи для всіх, які живуть із старечих пенсій або з постійних прибутків.

Дійсний ріст Америки можливий тільки тоді, коли в ній буде тверда валюта, бо тільки числа в твердих долярах виражають дійсний ріст економіки.

„МЮНХЕН КИПИТЬ ВІД ІНТРИҐ"

Дуже поширений в Америці і поза її межами бостонський щоденник „Ди Крішчен Саєнс Монітор" вмістив у числі з 11-го січня цікаву кореспонденцію „Асошієйтед Пресс" яку тут подаємо майже в цілості.

Мюнхен, колись символ угодівства, став тепер символом потаємного резистансу для антикомуністів. Це старе баварське місто стало головною кватирою шпигунів, контршпигунів і підземного протикомуністичного руху.

„Мюнхен", — каже один із високих західних розвідчих урядовців, — є наче перископ у величезному підводному човні, завантаженому аґентами, що заглядають понад залізної занавіси і підозріло слідкують один за одним".

Щонайменше три загадкові убивства за останніх 5 років, включаючи леґендарного українського бойовика Степана Бандеру, поліція враховує до тихої підземної війни між Сходом і Заходом.

Поодинці або групами по 3-5 осіб, забезпечених зброєю і пропаґандою, ці аґенти часто відбувають секретні місії в своїх опанованих большевиками, батьківщинах. Вони — якщо повертаються — привозять інформації, які поширюють по світі і здобувають тим фінанси для підтримки підпільної активности втікачів. Комуністи твердять, що Мюнхен є центром, де американці рекрутують шпигунів для своєї розвідчої служби.

Совєтські контраґенти в чужому місті ведуть шпигунську роботу серед шпигунів і втікачів. Західні держави не сумніваються в тому, що це вони поривають час від часу лідерів підземного руху. Проте, інколи і контршпигуни попадаються. „Ми їх видаємо німецькій поліції" — каже один підсовєтський втікач.

Підземний Мюнхен дуже засекречений. Рідко говорять там люди про себе або свою працю. Ніхто не хоче назвати свого прізвища. Один лідер утікачів мав шість прізвищ і жив у шістьох мешканнях. Необережність може бути фатальною. „Ми знаємо про три вбивства у війні аґентів протягом останніх 5 років, — каже німецький урядовець, — але їх може бути далеко більше".

Далі в статті згадано про смерть підсовєтського майора Абдуля Фаталібея, що працював у „Радіо Визволення" і був убитий ножем 11-го листопада 1954 р., і словака М. Черняка, вбитого 5-го липня 1955 р., коли на пошті вибухла пачка, яку він відбирав.

Далі дослівно:

„Останнього 15-го жовтня п. Бандера, лідер міцної воюючої Організації Українських Націоналістів, був знайдений на порозі одного з своїх шістьох мешкань, як жертва отрути.

Пан Бандера, прізвище якого по-українськи означає „бойовик" (очевидна помилка автора!), керував визвольним рухом в Україні перед другою війною. Після війни він зреорганізував свою групу і висилав реґулярні бойові гурти в Україну ,щоб вони прилучувались там до „бандерівців", до їхньої повстанчої армії, яка роками боролася зі совєтами. Якась помилка (Slip) вможливила, мабуть, совєтським агентам його отруїти.

„Ми певні, що це зробили совєтські аґенти", заявляють утікачі. Але не кожний цього певен. У підземеллі Мюнхену снуються такі інтриґи, що дехто каже, що Бандеру вбили словаки, реваншуючись за вбивство членами ОУН Черняка. Інші, що він був убитий внаслідок внутрішніх спорів в ОУН.

У Мюнхені є 21,000 зареєстрованих утікачів, об'єднаних у 110 організаціях. Їх в'яже боротьба проти комунізму. Але існують там гіркі політичні й етнічні різниці поміж союзниками. Там є москалі, які хочуть відновити царський режим, і є ті, що обстоюють російську республіку, соціялісти, хоч вони виразно стоять на протисовєтських позиціях.

Те саме стосується до поляків, чехів, словаків, румунів, угорців, болгар, альбанців і югославів, поділених на сербів, хорватів і словінців.

„Орієнтуватись у всіх політичних спорах так само тяжко, як спостерігати їх таємну діяльність", — каже одна урядова особа, яка має „тримати очі" на підземельній праці втікачів. Останні заперечують, начебто їх внутрішня ворожнеча є причиною нечисленних проявів насильства.

Майже всі з 110 груп утікачів в Мюнхені мають контакти з земляками в СССР. Дехто з них про це приватно говорить. Більшість не хоче. Забагато ставиться тим на карту.

Російські солідаристи (НТС) і ОУН Бандери є між тими нечисленними, які признаються до висилки довірених людей по ту сторону залізної завіси. Місцеві люди кажуть, що найактивнішими у зв'язках з батьківщиною є угорці. Відрядження аґентів у комуністичні країни є з конечности одною з найстаранніше приховуваних таємниць в цій мовчазній війні.

Обізнані чинники кажуть, що скидання аґентів із парашутами від якогось часу припинено, передусім з огляду на загострену пильність комуністичних повітряних сил і поліпшення радарових апаратів.

Наземні шляхи є тепер єдиною сполукою між вільним і комуністичним світами, хоч і ті канали звузились і стали небезпечнішими.

„Наші люди розкидані", — каже український втікач. — „Ми маємо малі клітини резистансу по цілій Україні, і ми готові на X - день!" Як сподіваються борці за українську вільність, у той день Кремль провалиться у внутрішній боротьбі і народ повстане проти своїх гнобителів. „Наше завдання — бути готовим до того дня і втримувати живою ідею визволення серед нашого народу".

Подав В. И-вич

ЯК ЗАБУТИ СНІГ . . .

Як забути сніг пахучий, талий
Провесен колишніх молодих,
Світлі й затуманені квартали,
Цвірінчання, воркування, сміх!

Як забути рух живої тріски,
Що дитина кинула в струмок,
Як забути серця ніжні стиски,
Милої легенький каблучок!

А згадати — та невже
з докором,
Із жалем, з невдячністю
згадать?
Та невже позаздрити бадьорим,
Що тепер сміються
й цвірінчать?

Шкода за минулим, річ відома,
Та й теперішнє колись мине . . .
Але, хай поб'є тих осорома,
Хто весну зимою проклене!

МАКСИМ РИЛЬСЬКИЙ

Леся Полівяка

ДАРУНОК МАТУСІ

(2)

III.

Надійшов Свят-Вечір. Ганнуся і Оленочка цілий день приготовляються. Варять ячмінну кутю, труть мак. Борщ уже готовий і оселедці приправлені. Сусідка Палажка напекла петльованих пиріжків з капустою та грибами. Ялинка прибрана. Обидві вдоволені. Але сумний та невеселий їхній татко. Це вже друге Різдво, яке мусить святкувати без своєї улюбленої дружини, без синів-соколів. А як гарно та весело бувало колись в їхній хаті!

— Таточку, — закликала з кухні Оленочка, — свята вечеря вже готова!

— Зараз, дитинко, зараз [illegible], — відповів о. Петро, і його очі несподівано зупинились на [illegible] ках дівчинки. Він знову задумався. Ось велика світлиця, в якій тепер гуляв вітер, була гарно прибрана рушниками та вишивками, а посередині ялинка. Повно дітей, всі веселі і щасливі. А вже найщасливіша пані-матка, бо вона роздає всім дарунки. Потім усі колядують: „Ой видить Бог, видить Творець", а далі „Рождество Христове весь мир празнує". Отець Петро прокидається з задуми.

— Іду, іду, до вас, мої любі діточки! — Буду жартувати і сміятися, — думає про себе. Хай їм буде весело. Не треба затруювати своїм настроєм цей радісний вечір. І він спробував усміхнутися, але усмішка вийшла такою жалісною та гіркою, що дівчатка, які прийшли до кімнати, зрозуміли її. Вони замовкли, посумніли, притулились до татка. Ніхто не поспішав вечеряти.

Нараз хтось тихенько постукав у двері. Хто в таку пору може прийти? На колядників ще зарано, а ключі від церкви Харитон уже взяв. Але стукіт повторився.

— Увійдіть! — сказав о. Петро. Двері відчинились і до хати ввійшов Дід Мороз у клубах пари. Справжній Дід Мороз. Довга біла борода. Кожух, підперезаний очкуром, на голові овеча шапка. На плечах величезна торба, а в руках кошик з яблуками та цукорками. Здивовані діти з цікавістю приглядались. Не менше був здивований і о. Петро. Він то відходив, то підходив до Діда Мороза, протираючи рукою очі. Нарешті скрикнув: — Чи це сон, чи з'ява? Боже великий, невже ж то ти, Марку?

— Ні це не я, — усміхаючися під вусом, відповів Дід Мороз. І вони кинулися один одному в обійми.

— Діточки мої любі! — промовив радісно о. Петро. — Цей Дід Мороз — мій найкращий приятель. Він мене витягнув з річки, як я топився. Він мене врятував і виніс зомлілого, з горіючої семінарії у Вильні. І нині прийшов він нас рятувати. Звідкіля ти, мій любий друже?

— Я вже у вашому селі десять днів.

— І ти щойно сьогодні завітав до нас?

— Що робити, коли Дід Мороз швидше не ходить.

— Ну, коли так, то роздягайся та оповідай, а ми будемо слухати. Боже милий! Двадцять років, як не більше, проминуло...

— Оце я іду, — почав гість розказувати, скидаючи з себе кожух та шапку, — іду, аж чую, хтось кричить: „Марку, Марку, підождіть!" — Ну як підождати, то й підождав. Дивлюся, а з лісу їдуть санки, запряжені зайчиками, а на них сидить Дід Мороз. „Голубчику Марку, каже він, візьми оцю торбу і цей кошик та занеся Ганнусі й Оленочці, бо я маю ще багато дечого порозносити." — Таким чемним дівчаткам занесу, безперемінно занесу, — сказав я, Ото ж, прошу брати!

Двічі не треба було казати. Дівчатка миттю розв'язали торбу і почали витягати з неї панчохи, черевички, суконочки та інші дарунки.

— Це для мене! — кричала Оленочка.

— Ні, ні, це для тебе завелика. Ця для мене, а твоя — кричала Ганнуся.

— Залиши, Ганнусю, сорочки, а подивись, які гарні лялі. А ось і пальтечко, і рукавички. Вже не буду мерзнути, йдучи до школи, — сказала Ганнуся. — Для Оленочки є також і рукавички, і пальтечко, і шапочка.

— Друже мій любий, брате рідний, скільки радости приніс ти нам нині! Ходім до святої вечері. Ви, дівчатка, подавайте, а я все це поскладаю.

Ганнуся швиденько подала на стіл і, як справжня господиня, запросила гостей.

— До, ля, фа! — задав тихенько тон о. Петро, і присутні заспівали „Рождество Твоє, Христе Боже наш". Оленочка співала сопранчиком, Ганнуся альтом, отець Петро тенором, а Марко басом.

Святу Вечерю, як і водиться на Поліссі, розпочали кутею. По куті Ганнуся поставила на стіл оселедці, сушені в'юни, смажені щуки, відварені сушені гриби, приправлені олією та цибулею. Гість витягнув з течки декілька рибних консерв. Потім їли борщ з пиріжками, кисіль з журавлин та узвар. Діти не могли спокійно діждатись кінця вечері, бо їм хотілось якнайскоріше п о н авішувати на ялинку справжніх яблук, горіхів та цукорків. Отож, ледве встигли відспівати — „Дякуємо Тобі, Христе Боже наш", а вже дівчатка кинулися до кошика. Тим часом господар і гість помили посуду і почали згадувати давні часи, як то вони женились та гуляли один в одного на весіллі, і як то обидва згодом повдовіли.

— Моя Харитя помагала людям, — згадав гість, — як лютувала пошесть тифу. Відвідувала одну хату за другою, аж сама захворіла і померла. А оце, попиваючи чай у Берка, довідався я випадково, що і ти тут. Зрадів неймовірно і, мов мала дитина, рахував дні до Різдва, щоб побачитись з Тобою. Тепер буду писарем у вашому селі.

— Так Сашко кажеш на сухоти помер. А що ж сталося з Васильком? — спитав гість.

— По смерті Сашка, дружина плакала та побивалась. Помер один і другого нема. Аж одного дня побачили якогось мужчину з вікна на вулиці. Приглядаємось, а це наш Василько. Повибігали, вітаємось.

— Тихо, мамочко і тату, не гомоніть — пошепки промовив Василько. Про мій прихід нікому ані словечка не згадуйте. Я прийшов, щоб побачитися і попрощатись з Вами. Гонять за мною, як хижі вовки...

— Чому, чому, синочку дорогий? — питаємо обоє з дружиною.

— Тому, що я петлюрівець.

— А ми й зраділи невимовно. Аджеж покійна дружина, царство їй небесне, день і ніч молилась, щоб як уже має Василько пропадати, то хоч бодай за нашу справу, за свій нарід.

На другий день, як Василько від'їхав, поїхав я до хворого. І ось тоді вдерлися до нас озброєні бандити, пограбували нас до нитки, а тоді питають дружину:

— Де твій син офіцер, петлюрівець проклятий?

— Не знаю.

— Не знаєш! ? Почали бити її прикладами. Потім вивели з хати і хотіли розстрі-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Степан Куропась

ШИКАГОВСЬКА ХРОНІКА

Проф. Онуфрій Погорецький, якому „стукнула" 70-ка, не мав щастя одержати титулу доктора. Перший рік в 1924 р., а відтак в 1933 і 1950 році все щось перешкодило або його або професорів. Часом події воєнні, часом цивільні. Але мав рішення стати доктором філософії тимбільше, що написав дисертаційну працю „Вплив античних літератур в їх відгуках в письменстві країни". Минулого вересня не видержав. Взяв зі собою тисячку, поїхав до Люрду скласти Всевишньому подяку за видужання по важкій операції, а відтак до Мюнхену, де 29 вересня його промоція на доктора відбулася по всім правилам університетської етикети і паради. Нашому професорові і докторові ґратулюємо за його невідкличне рішення — бо без твердої постанови нема діл і успіхів.

Ювілейні Святкування У. Н. Союзу не мали у нас, з різних причин, масового характеру. Поставити правильну діягнозу на того роду недолік можна, але часом така діягноза мала б пошкодити праці на будуче. Часом могло б причинитися до поправи відносин, але це не є завданням „Хроніки", яка має лише подавати факти. Святкування, що відбулися з участю головного предсідника Д. Галичина, виявили живучість громади на союзовому полі. Діямантовий ювілей за 10 літ буде у нас великою імпрезою УНСоюзу а на чолі стануть вже напевно інші люди, американського покрою. Шикаго перше в Америці, перше в Союзі, перше в УККА і перше в ЗУАДК. В Шикаго є найбільше історичних пам'яток з українського життя, а останні святкування залишили ще одну память по собі у формі Ювілейної Книги.

Шикаго не дорівнює Союзівці, коли мова про полювання (лови). Такого оленя, з яким Данило Слободян увіковічнив себе в „Юкрейнієн Віклі", шикаґовські стрільці не дістали. В трьох днях сезону в нашому стейті організатор Т к а ч у к, б. контролер Іванчук і дописувач полювали на оленів в посілості ловецького клюбу 120 миль на захід від Шикаго. Вислід ніякий. Першого дня 10 мінут до сьомої двадцять кроків від нас, рівною ходою перейшло попри нас 5 оленів. До години 7-ої стріляти невільно. Другого дня Іванчук натрапив на оленя, чи олень на Іванчука. А що Іванчук стріляв качки, то заки змінив набої, попав лише оленя в п'яти. На фото: Союзові стрільці по невдалій виправі.

Полювання на оленя

Українська ялинка в американському музеї була гідним репрезентантом України, як теж і вечірня програма українського Свят-Вечора. Хто знає скільки праці, біганини і коштів вимагає така справа, той мусить дати признання місцевому 22-му Відділові Союзу Українок, який що-річно виконує таку працю. — „Дей геф бютіфул орнаментс" — говорили американці, порівнюючи нашу ялинку з іншими. — На жаль, такої ялинки я ніколи не бачив ніде на Україні. Українські бальоники, що прикрашували ялинку, не є з України; це вже видумка місцевих українських пань. — Свят - Вечір на Україні, що подібно як Америка — має великі простори, не відбувається при малому столику, де ледве могли сісти родичі і двоє дітей. Стіл повинен бути довгий і багатший. Для України ялинка своє зробила і Союзові Українок зате — слава!

Міжнародна Виставка Скоту в днях 1—5 грудня м. р. відбулася дуже величаво, з великою парадою коней, що в Америці уступають місце автам, і худоби. Сімнадцять оркестр по 50—60 осіб — приґравало худобі. Проте, описувати не буду, бо минулими роками дістав багато листів, в яких читачі просили, а деякі й критикували, що забагато пишу про волів. Вволяю їм волю! Королем виставни вибрала журі 3-річного „Блек Джул", чорного діямантового волика зі стейту Айова, якого зате розчетвертовано і продавано в Гарвей Ресторані по 22½ дол за фунт. Така доля худобячих чемпіонів.

До ювілейних святкувань УНС в Шикаго. Гол. предсідник УНС Д. Галичин передає Переходовий Прапор УНС інж. Ст. Куропасеві, головному контролерові УНС та предсідникові переможного в ювілейній кампанії 423-го Відділу УНС ім. полк Є. Коновальця, в приявності урядовців 221-го і 379-го Відділів УНС, що одержали 2-гу і 3-тю нагороди за приєднання найбільшої кількости членів в останньому кварталі ювілейної кампанії.

Українські Державні Бонди, про які я писав в минулій хроніці та відбитку яких подала „Свобода", мають в Америці б а г а т о прихильників. Пишуть до мене люди, музеї і установи та просять вислати їм серію бондів, бо їм треба для своїх збірок. Цікавого листа, між іншими, я одержав від п. В. Трембіцького з Брукліна, в якому він дослівно пише: „Я є колекціонером наших державних банкнотів з 1917—1920 років. Маю їх велику та чи не найкращу колекцію на усю нашу еміґрацію. Тепер закінчую писати та хочу видати наукову працю про українську державну валюту, отже такі бонди ЗУНР мені дуже потрібні. Хто такі бонди має, повинен віддати їх до музею або людям, що їх збирають, бо колись вони опиняться на смітнику, як і багато інших цінних документів нашої української старовини в Америці, яких до 2-ої війни ніхто, крім Стемфорду, не збирав". Сестрицтво Благовіщення, 125-ий Відділ УНСоюзу, дало мені такий $25.00 бонд для передання у відповідні руки. Адреса п. Трембіцького: 104 McKibbin St., Brooklyn 6, N.Y.

Чоловічий Хор „С у р м а" приготовляється до 10-літнього ювілею. П р и г о т у в а н н я йдуть тому, що в нашій громаді люди перестали ходити на імпрези, які збуденіли, бо влаштовувано їх без належної підготови. Чого ж бо йти? Бачити все ті самі лиця, чути все ті самі пісні, деклямації? „Сурма" це знає і тому не спішить, а підготовляє. В домі УНСоюзу відбувся в суботу 12 грудня „Андріївський Вечір", як перший початок мобілізації до ювілею. На жаль, імпреза УНСоюзу в Шермен Готелі цього вечора не дозволила мені зайти та побачити, як така андріївська імпреза скінчилася. Я був у Союзовому Домі по полудні і зустрінув там дивізійника Лазурка, який був повний надій і віри в успіх, а віра, як відомо, для всіх спасенна!

Бенкет „карпатських русинів" в люксусовому ресторані Мартінік відбувся в понеділок 14 грудня м. р. Разом 454 учасники, що заплатили по 5 дол., переважно „русинів", з малою домішкою американських приятелів. З українського боку гол. контр. Петро Пуцило, секр. 35-го Відділу У. Н. Союзу Петро Савчак і дописувач прийшли на бенкет, що о ф і ц і я л ь н о називався Перший Річний Бенкет св. о. Николая. Карпатські русини цим першим бенкетом започаткували нову щорічну імпрезу. У відозві програмової книжки бенкету в англійській мові сказано: „У непевних часах с ь о г о д н і, коли знову воєнні хмари, як меч Дамокля, звисають над нами, ми мусимо працювати для миру і йти слідами св. о. Николая, що творив чуда, допомагав бідним і боронив віри. Ст. Николай є патроном греко - католицької церкви і „Греко - кат. Союзу". Від того Союзу, „Соединенія Руських Братств", промовляв англійською мовою головний предсідник Степан Ткач. В його промові і промовах отців духовних ніде не було мови про русинів. Всі говорили про „наших людей" — „авр піпл". Разом з єпископом Преосв. Єлком співали ми „О хто, хто Николая любить"... і дивувалися, чому ми в Америці не разом! Один ми нарід, один прапор, одної ми віри, а вже 65 літ живемо відірвано. Нема спроб ні з їхнього ні з нашого боку до консолідації. Окремі дєцезії візантійського обряду, окремі політики, українська і руська.

А русинів варта мати з нами. Вони вже більше замериканізовані, ніж ми. На бенкеті гості розмовляли переважно по англійськи. Зачув, що деякі говороли по нашому про перську будучу „царицю", а в іншому місці сперечались за Пряшів і Земплин. При головному столі засів клер. Єпископ Єлко, теж Николай, динамічний промовець. Говорив англійською мовою. По-руськи, крім предсідника б е н к е т у п. Роздільського (член УНС), ніхто не говорив. Молоді, тут роджені священики усміхнені, а старші поважні, зажурені. Товстмайстром був о. Сокол, що вміло жартами і анекдотами переплітав програму, в якій взяла участь молодь, в цьому гарна, з гарним голосом солістка. Малий Оскар, що виступає у фільмах і телевізії та інші. Своїх пісень русини не мають, а українських і українських танків, які є теж їхніми, не хочуть вчитися, бо українців не люблять, вважають їх за „зрадників" гимну „Р у с и н б у в я, є і б у д у". Промов на бенкеті, крім згаданих, не було, не було й привітів, бо не було новоприбувших, яких русини не мають, бо всі, що приїхали, є разом з українцями. Тому й бенкет тривав всього 3 години. Преосв. Єлко ствердив, що візантійський обряд нашої церкви росте в Америці, ба навіть на Алясці збудовано греко-кат. церкву, яку він недавно особисто поблагословив.

Признаюся, що я теж хотів говорити на бенкеті, але сказали нам, що надрукованої програми не можна зміняти. Зате представлено мене, як головного контролера УНСо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Захід приготовляється до нової конференції розброєння в Женеві

Вашингтон. — 15 березня ц.р. має розпочатись в Женеві нова конференція для справи міжнародного розброєння, учасниками якої будуть 5 держав Заходу і 5 комуністичних країн. Західні держави — ЗДА, Англія, Франція, Канада і Італія — вже почали приготування до одностайного виступу на тій конференції. У понеділок 18 ц.м. державний секретар Крістіян Гертер відбув першу нараду в цій справі з амбасадорами чотирьох названих західніх держав. Устійнено склад т. зв. діючої групи фахівців, які зійдуться на своє перше засідання в найближчий понеділок у Вашингтоні. Американським представником в отій діючій групі буде Фредерік М. Ітон, адвокат з Ню Йорку, який під час останньої світової війни був генеральним радником при Раді воєнної продукції. Англію репрезентуватиме міністер Дейвід Ормсбі-Гор, Канаду — ген. Е. Л. М. Бирнс недавній командант „міжнародної поліції", Францію репрезентуватиме п о с т і й н и й французький делеґат на минулих конференціях розброєння кол. міністер Жіль Мош, а Італію — її колишній міністер закордонних справ Ґетано Мартіно. За основу нарад діючої групи служитиме проєкт ступневого міжнародного розброєння, представлений Англією на мин. сесії Ген. Асамблеї Об'єднаних Націй, та рекомендації спеціяльної, Президентом покликаної Комісії, зложеної з представників державного департаменту і секретаріяту оборони, під головуванням Чарльза Куліджа з Бостону. Праця тієї діючої групи дасть матеріял не тільки західнім делеґатам на згаданій конференції розброєння в Женеві, але й на Паризькій конференції „на вершинах" у травні ц.р.

ДАРУНОК МАТУСІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лити, але людя якось випросили. Вернулась вона до хати, лягла в ліжко і за тиждень Богу душу віддала. Перед смертю благала, щоб я чимскоріше в рідну землю вертався. А я такий... ні до чого. Сяду та й задумаюсь, а діти голодні. Тоді починаю варити, а воно мені ніяк не йде.

— Не журись, друже, тепер будемо разом жити. Я буду за куховарку, а ти за прибиральницю. А там дівчатка попідростають.

Тим часом діти прикрасили ялинку і Ганнуся почала колядувати. А Оленка сіла в куточку на підлозі і сумно дивилася в куток.

— Чому не колядуєш? Може стомилась, Оленочко, — спитав татко.

— Ні, відповіла дівчина і сльози заблищали в її сірих оченятах.

— Ви ж дістали дарунки, то й радійте, забавляйтесь.

— А мама... — і голосочок у Оленки затремтів.

Зворушений отець Петро пригорнув доньку до грудей, погладив її каштанові кучерики і немов закінчив обірвану думку Оленочки:

— Завтра запросимо всіх дітей з села, натопимо добренько в світлиці і поділимось з ними нашими дарунками. А ваша матуся дивитиметься з неба і радітиме разом з нами.

ШИКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

(Закінчення зі стор. 3-ої)

юзу, і на лицях присутніх видно було здивування: що сталося, бо живемо вже 65 років розділено (Соєдинєнія існує 67 літ, а Союз 65). Розходилися ми, а думки таки не давали спокою — чому ми не разом, бо ми теж, крім інших спільних цінностей, величаємо св. Николая — Чудотворця.

Три виступи інж. Андрієвського мали троякий характер. Перший старанням ОДВУ, мав товариський характер пресової конференції, попередженої „кактейлом" і відбувся в суботу 19. грудня м. р. в Бесіді. Представники центральних організацій, преси, людей науки і бизнесу прийшли на запрошення в кількості 80 осіб і гарно провели вечір в другій атмосфері, при перекусці, приготовленій Відділом У. З. Хреста. Говорили майже всі, говорив і інж. Андрієвський. Присутні інтересувалися головно Світовим Конґресом Українців. Другий виступ 2. грудня м. р. мав вічевий характер, а його темою було: „Україна і сучасна міжнародна політика". Як можна було сподіватися, середовище УНРади нападало на доповідача за виступ ОУН з УНРади. Деякі дискутанти дорікали, що доповідач хоче спекти свою печеню пропонуванням Світового Конґресу, бо що тоді буде з У. Н. Радою? Відповідь була, що УНРада буде дальше УНРадою, що Світовий Конґрес їй поможе, як і взагалі поможе кожній українській інституції і справі.

Третій виступ був на академічному рівні, і відбувся в льокалі „Самопоміч". Тема: „Україна на грані двох цивілізацій". Як виказала пізніша дискусія, є в Шикаґо багато людей, які знають на пам'ять цю тему. Між ними д-р Пшепюрська-Овчаренко і д-р Нагірний, що недавно одержав докторат. Осередок Праці при Н. Т. Ш., що влаштував доповідь запросив людей науки, людей доброго слова і знавців високопоставленої дискусії. Вечір був дуже повчаючий.

Українська Громада св. Йосифа, що повстала тому два роки на періферіях нашого міста, тепер не до пізнання. Дмитро Галичин в часі свого триденного побуту, відвідав нову громаду на Кумберленді, що офіціяльно зветься тепер „Сейнт Джозеф Менор".

Парох о. Шарий прийняв нас дуже радо, показав нову гарну і модерну церкву з іконостасом, що його зробили і щойно закінчили самі члени парохії. Є навіть дзвіниця з дзвоном, що його подарувала одна католицька парафія. Електричний ґудзик в середині церкви пускає дзвін в рух. не треба тягнути шнурами. В часі обіду в парафіяльному домі о. Шарий з ентузіязмом розказав, що нова громада має вже побудованих 54 нових однородинних домів, а проєктується 257 таких домів. Буде це найбільше скупчення українців в Америці в одному районі. Теперішна церква буде колись перемінена на Народний Дім, бо в пляні є нова, велика церква. Майно парафії виносить тепер пів мільйона долярів, нема довгу та ще й гроші в банку. Хто може за 2 роки зробити більше? Хто скаже, що роджені тут українці, з яких на 90% парафія складається, не мають розмаху і ініціятиви? Церква називається Українська Католицька Церква — Византійського Обряду. Митрополит Кир Константин Богачевський приїхав до нас спеціяльно на неділю, 3 січня, щоби посвятити іконостас, що сталося при величезному здвизі народу. 22-ий Відділ УНС. секретарем якого є пані Олексик, міститься при церкві і росте разом з нею. Викази жіночих організаторів УНСоюзу ставлять паню Олексик і Відділ на почесну лісту найкращих Відділів і секретарів.

Д-р Степан Дмоховський відійшов від нас там, де нема ні болю ні печалі, лише вічне життя — як кажеться в Святому Письмі. У погребовому заведенні Василя Музики, в церкві і на цвинтарі плакали люди і рідня, прощаючи Покійного. Плакало за ним все Шикаґо, і заплакав би за ним й Перемишль, як би знав, плакав би як тоді, коли Покійний по 40-літнім побуті там переносив свою дентистичну канцелярію до города князя Льва. Покійний був аристократом духа, милий в поведінці, загально люблений український патріот, меценат і член еліти перемиської землі. Батько покійного був в мойому селі парохом ще за часів панщини. А брат, суддя в Перемишлі. Дмоховський любив пресу і любив писати. В тижневику, „Український Голос" в Перемишлі він полемізував з відомим тоді в Галичині о. д-ром Костельником кілька місяців. Він був лицарем ордену „Про еклєзія ет понтіфіце" і мав велике слово в митрополії. Покійний д-р Степан Дмоховський теж любив писати до газети на різні теми, зокрема любив філятелістику і залишив по собі велику збірку в тій ділянці. Прожив в здоров'ю 86 літ та залишив по собі лише гарну пам'ять.

Титанієвий Інвестиційний Клюб влаштував Товариську Зустріч при буфеті, в домі СУМА — в неділю 27. грудня м. р. Зустріч попередила доповідь інж. Маркова, секретаря і скарбника Титанієвої Компанії з Монтреалу. З його доповіді виходить, що Титанієва Спілка, яку у $51\frac{1}{2}\%$ контролює поверх 3,000 українських уділовців, є вже на вершку слави, коли мова про пігмент, який остаточно вдалося хемічною аналізою і досвідами випродукувати. Спілка має теж нову патентовану методу продукції цього пігменту, яка знизить кошти продукцій на 30%. Ціна продажу одної тонни пігменту є тепер 500 — 600 долярів. Місія Спілки серед українців Америки і Канади вдалася. Щоби вдержати український стан посідання, треба інтересуватися, приїздити на збори спілки або голосувати через „пракс". Зі слів дир. Атановського, голови шикаґівського клюбу, і інж. Мілянича, голови клюбу з Дітройту, виходить, що Спілка має фанатиків в кожній більшій громаді. що продаж уділів аж на останніх 50.000 уділів є закінчений, що уділи продаються тепер по 160 дол. Спілка задумує дати уділи на біржу, яка будучність? Знавці кажуть, що будучих 2 роки будуть роками доброї коньюнктури. Уділи можуть бути нотовані на біржі зразу низько або навіть дуже високо, можуть впасти або підійти. Їх вартість обраховують, по стабілізації на біржі зразу на 5-7 дол., а відтак ціна їх буде зростати відповідно до продукції і прибутків та закону „подачі і попиту"

Дитяча Оселя в Равндлейк теж має свої проблеми, бо хто їх не має? Тому теж влаштувала Зустріч при чаю і перекусці. Нова метода, заохотити людей на наради, треба їх чимось прийняти. скорше прийдуть. Які проблеми має оселя? Дітей що раз менше і досі все для цісї справи треба було доплачувати. На щастя, спілка „Самодопомога" має споживчу крамницю - кооперативу, доходи якої ратували дитячу оселю. Що робити дальше? Минулого року проф. Антонович започаткував розвагові імпрези на оселі і щонеділі, повно людей. Отже, об'єкт, який вартує 74 тисячі долярів може свою функцію сповнити в тому напрямі, бо крім дітей є ще молодь, якій такого місця треба. Але для молоді треба модернізації оселі. До цісї мети покликано технічну комісію в особах інж. Романюка і Чопівського, яка подала ряд проєктів. Оселя не має проблеми води і басейнів, бо має озеро і гарний беріг.

А що дальше робити і які рішення винести, буде темою слідуючих річних зборів. Всі, що люблять Равндлейк, обіцяли змобілізувати велику силу уділовців і прихильників на слідуючі збори, які мають стати „історичними" в житті цеї установи. Була навіть мова звернутися до У. Н. Союзу, щоби інвестував в ній 2—3 тисяч долярів на нові будинки. Я, звичайно, пояснив, що це неможливо і дав вказівки, як подбати про оселю, і що робити, щоби нею заопікувався УНСоюз.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ
Українського Народного Союзу

БОСТОН, МАСС. — Річні Збори Відділу 374 УНСоюзу в Бостоні, відбулися 3-го січня 1960 р. в церковній залі св. Юрія, під ч. 152-154 Tyler St. в Бостоні на котрих були вибрані наступні члени нової Управи: Іван Назар, голова; Володимир Федорів, касир; Микола Кисіль фін. секр. — Просимо членів Відділу вплачувати внески перед 25-им кожного місяця, бо 25-го висилаємо гроші до Головної Каси. Збори ухвалили заплатити $10 до Народного Фонду. — Управа Відділу.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Т-во Дністер, 361 Відділ УНСоюзу, в Ню Йорку, повідомляє своїх членів, що Річні Загальні Збори відбудуться в суботу, дня 23-го січня 1960 р., о год. 8-ій вечора в салі ОЧСУ при 315 Е 10 вул. в Ню Йорку. На порядку нарад важливі справи, а саме цілорічний звіт уступаючої управи та Контрольної Комісії і вибір нової Управи та Контрольної Комісії. У Ваших руках лежить дальша доля Дністра, тому явіться численно на цих Зборах, щоб вирішити важливі питання.

За Управу: М. Малетич, предсідник; Богдан Левицький, рек. секретар; Петро Кучма, фін. секретар; Володимир Хоміцький, касир; Іван Пригода, заст. фін. секретар.

НЮАРК, Н. Дж. — Т-во Чорноморська Січ, Відд. 14 УНСоюзу подає до відома, що місячні збори відбудуться в суботу, 23-го січня, о год. 8-ій вечора, в Січовім Домі під ч. 508 18-та Еве. Проситься прибути та вирівняти залеглості. Повідомляється, що на цих річних зборах потверджено ту саму управу на 1960 р. Рівнож рішено більшістю голосів оподаткувати себе добровільно по 25 центів на рік від кожного дорослого члена на непередбачені видатки. Просимо вплачувати вкладки на місячних зборах, а позамісцевих проситься присилати на адресу секретаря: M. P. Otrok, R.D.2., CRANBURY, N. J. Tel.: EXport 5-0859 J 11.

НЮ БРОНСВИК, Н. Дж. — Т-во Запорозька Січ, Відд. 353 УНСоюзу повідомляє, що Річні Загальні Збори відбудуться в суботу, 23-го січня 1960 р. о год. 7-ій вечора точно, в залі Української Парохіяльної церкви. Присутність членів є обов'язкова. На порядку звіт за минувший 1959 рік і вибір нового Уряду на 1960 рік, як також другі справи до вирішення. — П. Литвин, предс.; І. Давідук, кас., Н. Василюк, секр.

ТРЕНТОН, Н. Дж. — Місячні Збори членів Т-ва Запорозька Січ, 245 Відд. УНСоюзу, ім. Б. Хмельницького відбудуться в неділю, 24-го січня 1960 р., о год. 2-ій по пол. в церковній галі при 824 Аделіне вул. — М. Мартиненко, секр.: Й. Сабат, скарбник, О. Гоянюк, голова.

АСТОРІЯ, Л. Ай., Н. Й. — Братство св. о. Николая, Відд. 5 УНСоюзу повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 24-го січня 1960 р., в церковній галі, о год. 4:30 по пол. Просимо всіх членів прибути, бо на порядку дня буде Звіт Контрольної Комісії за 12 місяців 1959 р. Просимо рівнож вплачувати свої вкладки на час. — М. Левицький, предс.; А. Климишин, касир; І. Сидор, секр. Адреса секретаря: 31-32 36 St., Astoria, L. I. — Tel.: RA 8-6033.

МАЯМІ, ФЛА. — Відділ 368 УНСоюзу ім. Николи Лисенка, повідомляє своїх членів, що Річні Збори відбудуться в неділю, 31-го січня, о год. 4-ій по пол., в залі Редмен Голл, 3819, N. Маямі. Звіт урядників, вибір нового Уряду на 1960, вибір комітету на Ювілей Народного Союза. є на порядку дня зборів. Просимо всіх членів прибути на збори. — Анна Наконечна, предс.; Стефан Маїк, сек.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відділ 176 УНСоюзу повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що Річні Збори відбудуться 31-го січня 1960 р., о год. 5-ій по полудні, в Домі СУМА, при 964-66 Е 93 вул. На порядку нарад — звіт Управи, та вибір нової Управи. Плян праці на 1960 рік: а) організування членства, б) відсвяткування Ювілею 176 Відд. Присутність членів обов'язкова. Оскільки на призначену годину не буде відповідної кількости членів, збори відбудуться одну годину пізніше. — За Управу: І. Воробель.

БАЙОН, Н. ДЖ. — Т-во ім. Тараса Шевченка, Відділ 281 УНСоюзу повідомляє, що Річні Збори відбудуться в суботу, 23 січня, о год. 7-ій вечора, в залі Українського Нар. Дому при 23-ій вул. Проситься всіх членів обов'язково прийти на ці Збори, буде звіт Уряду та Контрольної Комісії, як рівнож буде вибір нової Управи на 1960 рік. — М. Сірий, предс.; Я. Лаврів, касир; Ів. Довгань, секр.

ТАРЗАН, ч. 4392. Чи Тарзан в пастці?

CROSS'S RIFLE SHOTS SPATTERED ALL AROUND THE APE-MAN. DESPERATE NOW, HE ABANDONED HIS CANOE --
BUT TOO LATE-- A BULLET STRUCK HIM BEFORE HE GOT UNDERWATER!
CROSS YELLED IN SADISTIC GLEE. "HURRY UP! WHOEVER HE IS, THIS IS ONE POOR FISH WHO WON'T GET AWAY!" 9-5-4392

Кулі Кросса розприскувалися довкола мавполюда. В розпачі він залишив човен...

Але запізно... Одна куля поцілила його, поки він пішов під воду.

Кросс закричав з садистичних веселощів. — Поспішайте! Хто б це не був — то це є одна з тих бідних риб, яка не втече!